

Учебници по Ф.: Фуксъ (1725), Марпургъ (1753), Керубини (1835), Ядасонъ (1884), Т. Дюбуа (1901), Риманъ, Жедалжъ (1901).

Фугато, ит. *fugato* = фугатоподобно — пасажъ, или откъслекъ отъ една композиция (часть отъ симфония, концертъ и др.), който е написанъ въ стила на фугата, — безъ да бѫде една истинска фуга.

Фуксъ, Йоханъ Йозефъ — Fux, Johann Joseph — бележитъ теоретикъ и компонистъ, род. около 1660 въ Хиртенфелдъ (Щайермаркъ), умр. 14 февр. 1741 въ Виена; за неговия животъ до 1696 липсватъ сведения, 1696 е органистъ въ Шотенхирхе въ Виена (дето навѣрно е училъ), 1698 — дворцовъ компонистъ на Кайзеръ Леополдъ I, 1705 — капелмайсторъ на Дома „Св. Стефанъ“, следъ смъртта на Антонио Зиани — първи капелмайсторъ на Йозефъ I и, освенъ това, отъ 1713 до 1715 — капелмайсторъ на императрица Амалия. Голѣмото значение на Ф. е въ неговото теоретично съчинение „*Gradus ad Parnassum*“ — единъ учебникъ по контрапунктъ, който, макаръ и да е написанъ върху основа на църковнитъ гласове, не е изгубилъ и до сега значението си. Като църковенъ компонистъ, Ф. е, също, не по-малко значителенъ, — неговитъ меси (50 на брой), псалми, веспории сѫ образци на майсторство въ строгия контрапунктъ, а оперитъ му (18 на брой) сѫ истински празнични творби. Освенъ това, писалъ е: 3 Реквиема, 10 оратории, 7 оркестрови сюити, 29 партити, 38 триосонати за 2 цигулки и В. с.

Фуксъ, Карлъ Йоханесъ — Fuchs, Karl Johannes — пианистъ и музикаленъ писателъ, род. 22 окт. 1838 въ Потсдамъ, умр. 27 авг. 1922 въ Данцигъ, ученикъ на Хансъ фонъ Бюловъ по пиано, и на Фр. Киль, 1868 — учителъ въ Кулаковата академия, после живѣлъ като органистъ и диригентъ въ Шралзундъ, Хиршбергъ и, най-вече, въ Данцигъ — като органистъ, педагогъ и критикъ. Макаръ и привърженникъ на Римана, въ свойтъ теоретични трудове Ф. не сподѣля всѣкого неговитъ теории. Писалъ: „Бѫдещето на музикалното изпълнение“ (1894), „Свободата на музикалното изпъл-

нение“ (1885), „Тактъ и ритъмъ въ хорала“ (1911) — едно много ценно изследване, „Художникъ и критикъ“ (1898), „Тактово истинскиятъ хоралъ“ (1923), и издалъ „Израилски молитвени пѣсни за синагога и домъ“.

Фуксъ, Робертъ — Fuchs, Robert — компонистъ, род. 15 февр. 1847 въ Фрауенфельдъ, умр. 19 февр. 1927 въ Виена, ученикъ на Виенската консерватория, на „Дружеството на приятелите на музиката“, 1875—1912 е учителъ при сѫщата, компониралъ: 3 симфонии, 3 струнни кварти, 3 струнни квинтета, 6 цигулкови и 3 клавиарни сонати, хорове съ оркестъръ, меси, и оперитъ: „Царската невѣста“ и „Дяволски звѣнци“.

Фукъ, Пиеръ Октавъ — Fouque, Pierre Octave — французски компонистъ и музикаленъ писателъ, род. 12 ноемв. 1844 въ По, умр. 22 апр. 1883 с. т., ученикъ на А. Тома въ Парижката консерватория, чийто библиотекаръ е билъ отъ 1876; композициите му се състоятъ отъ клавиарни нѣща и пѣсни, а отъ музикално-писателските му трудове—най-важни сѫ: „Музиката въ Англия преди Хендълъ“, „Ж. Е. Лезийоръ—като представникъ на Берлиоза“, „М. И. Глинка, споредъ неговите мемуари“ (1880), „Революционерите въ музиката“ (1882).

Фундаменталенъ басъ — Fundamental bass — нарича Рамо последването на истинските основни тонове на хармонията, несъвпадащи всѣкога съ наличните басови тонове — съ което, чрезъ иѣколко само основни хармонии, той поставя основата на логиката въ хармонията.

Фундаментални инструменти — сѫ се наричали презъ XVII в. (до XVIII в.) онѣзи инструменти, на които може да се свирятъ акорди, сир. — да се възпроизведе една много-гласна творба, като: лютна, теорбъ, цембало, пиано, органъ и др. Низките басови инструменти сѫ се наричали, също, Ф. и.

Функционно означение, нѣм. Funktionsbezeichnung — нарича Х. Риманъ, въ своето учение за хармонията, означението (цифрирането) на хармонии съ: Т = (тоника), С (субдоминанта) и D (доминанта) —